

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
VILNIAUS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. (8 5) 210 2516, faks. 8 7066 2000,
el.p. vilniaus.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt.

UAB „Sweco Lietuva“	2014-07-29	Nr. (15.8)-A4-3561
UAB „VAATC“	I 2014-07-22	Nr. V1-1807

Vilniaus miesto savivaldybės administracijai
Vilniaus visuomenės sveikatos centrui
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento Vilniaus
teritoriniam padaliniui

**ATRANKOS IŠVADA DĖL UAB „VAATC“ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ MECHANINIO
BIOLOGINIO APDOROJIMO ĮRENGINIŲ STATYBOS IR EKSPLOTACIJOS ŽEMĖS
SKLYPE, ESANČIAME JOČIONIŲ G. 13, VILNIAUS M. POVEIKIO APLINKAI
VERTINIMO**

1. Informaciją pateikė

UAB „Sweco Lietuva“, V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius, tel. (8 5) 2622621, faks. (8 5) 2617507, el. paštas: info@sweco.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „VAATC“, Šeimyniškių g. 15, 09312 Vilnius, tel. (8-5) 2130397, faks. (8-5) 2333254, el. paštas: info@vaatc.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių statyba ir eksploatavimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Jočionių g. 13, Vilniaus m.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojamą ūkinę veiklą – mechaninių biologinių įrenginių (toliau – MBA) statybą ir eksploatavimą (toliau – PŪV), numatoma vykdyti Vilniaus miesto pakraštyje (Panerių seniūnijoje), apie 9 km nuo Vilniaus centro, Jočionių g. 13, šiaurinėje UAB „Vilniaus energija“ termofikacinės elektrinės (VE-3) teritorijos dalyje, arba į pietus nuo Vilniaus biologinių vandens valymo įrenginių (UAB „Vilniaus vandenys“) teritorijos. Pagrindinis transporto susisiekimas iki planuojamo sklypo yra Gariūnų – Titnago – Jočionių gatve. Įvairiais PŪV projekto įgyvendinimo etapais svarstytos kelios PŪV vietos alternatyvos. Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtros galimybių studijoje (2010 m.) buvo pateikti ir nagrinėti aštuoni galimi sklypai mechaninio biologinio apdorojimo (toliau – MBA) įrenginių statybai. Atsižvelgus į esamą infrastruktūrą, galima poveikį gamtinei ir socialinei aplinkai bei investicijų poreikį, nagrinėjamų sklypų skaičius Vilniaus regiono plėtros Tarybos 2011 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. 51/IS-38 buvo sumažintas iki trijų. Šios Informacijos atrankai sudėtyje atliktos MBA įrenginio lokalizacijos trijų teritorinių alternatyvų multikriterinė analizė. Atlikus šia analizę tinkamiausia PŪV pripažinta 7,73 ha žemės sklypo (kad. Nr. 0101/0067:21), Jočionių g. 13, Vilniaus m. 4 ha ploto dalis. PŪV žemės sklypas yra pramonės objektų valdų teritorijoje. Pagal parengto ir 2007 m. vasario 14 d. Vilniaus miesto savivaldybės

tarybos sprendimu Nr. 1-1519 patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų (toliau – Bendrasis planas) sprendinius MBA įrenginių statybai numatomas sklypas yra verslo, gamybos ir pramonės teritorijose, kuriose galima pramonė. PŪV žemės sklypo naudojimo būdas/pobūdis: P/P1 Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos/Pramonės ir sandėliavimo statybos. Planuojamoje teritorijoje 1979- 1980 metais buvo parengta „Aukštųjų Panerių pramonės rajono šiaurinės dalies pramoninio užstatymo schema“, kuria vadovaujantis 1996 m. gegužės 24 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 617 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo taikymo patvirtintiems, pradėtiems ir iki šio įstatymo įsigaliojimo nebaigtiems rengti teritorijų planavimo dokumentams“, Vilniaus miesto valdyba 1996 m. rugpjūčio 29 d. sprendimu Nr. 1397V „Dėl detalaus planavimo projektų, įtrauktų į duomenų registrą, tvirtinimo“, patvirtino kaip detalaus planavimo projektą ir įtraukė į duomenų registrą (reg. Nr. 73). Remiantis prieš tai paminėtu teisės aktu, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamentas 2012 m. rugpjūčio 9 raštu Nr. A51-51077-(2.15.1.21-MP2) konstatavo, kad žemės sklypui, esančiam Jočionių g. 13, Vilniuje, minėta schema yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas. Siekiant sudaryti teisinės prielaidas suprojektuoti ir pastatyti Vilniaus regiono komunalinių atliekų MBA įrenginius, 2012 – 2013 metais buvo atliktas UAB „VAATC“ nuomojamos žemės sklypo dalies statinių statybos zonos ir ribų tikslinimas (toliau – Schema). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-08-27 įsakymu Nr. D1-456 patvirtinto „Planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo“ (toliau – SPAV aprašas) reikalavimais, minėtam teritorijų planavimo dokumentui buvo atliktos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) procedūros. SPAV subjektai (Vilniaus m. sav. administracija; Vilniaus visuomenės sveikatos centras, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Kultūros paveldo departamento Vilniaus teritorinis padalinys, Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas), susipažinę su Schemos tikslinimo Atrankos dėl SPAV privalomumo dokumentu konstatavo, kad schemos tikslinimo įgyvendinimas reikšmingų neigiamų pasekmių aplinkai neturės, todėl SPAV neprivalomas.

Artimiausi paviršinio vandens telkiniai PŪV atžvilgiu yra Neries ir Vokės upės atitinkamai nutolusios 1,4 – 1,5 km ir 2,0 – 2,2 km atstumu. Remiantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 patvirtinto Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo nuostatomis, nei PŪV sklype, nei jo artimose apylinkėse nėra vandens telkinių, kuriems turėtų būti nustatytos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos ir į kurias patektų PŪV sklypas.

PŪV vietovė ir jos apylinkės nepatenka į saugomas teritorijas ir su jomis nesiriboja. Artimiausios saugomos teritorijos – Panerių erozinio kalvyno kraštovaizdžio draustinis ir Griovių geomorfologinis draustinis, nuo PŪV vietos nutolusios 1,7 – 1,9 km atstumu. PŪV vieta taip pat nepatenka į „Natura 2000“ teritorijas. Nuo artimiausio „Natura 2000“ objekto – Neries upės, PŪV sklypas yra apie 1,4 - 1,5 km atstumu. Artimiausia nekilnojamoji kultūros vertybė – Naravų piliakalnis, nuo PŪV vietos nutolusi 1,49 km atstumu.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 patvirtintų Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių 22.2 p. reikalavimu komunalinių atliekų MBA įrenginiams nustatoma 500 m normatyvinė sanitarinė apsaugos zona (toliau – SAZ). Šioje zonoje gyvenamosios ir visuomeninės paskirties objektų nėra. Siekiant nustatyti objekto SAZ pagal faktinę prognozuojamą taršą 2012 – 2013 m. buvo atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV). Remiantis minėtos PVSV ataskaitos duomenimis nustatyta, kad PŪV viršnorminės taršos zonos neišeina už PŪV teritorijos ribų. Patikslintos SAZ ribos minimalus atstumas nuo taršos šaltinių atitinka sklypo ribas.

PŪV paskirtis – komunalinių atliekų tvarkymas ir apdorojimas. Planuojama produkcija: antrinės žaliavos (juodieji metalai, spalvotieji metalai, plastikai, popierius, stiklas); kietasis atgautasis kuras (toliau – KAK); inertinės atliekos. Pagrindinė numatoma vykdyti veikla: atliekų priėmimas ir patikrinimas; maišų su atliekomis atidarymas; medžiagų, kurias galima perdirbti, KAK ir organinių frakcijų rūšiavimas; atliekų biodžiovinimas; KAK, proceso atrestų medžiagų ir kitų medžiagų, kurias galima perdirbti, rūšiavimas; medžiagų, kurias galima perdirbti, ir KAK pakavimas. PŪV metu numatomas pajėgumas 277 200 t/metus, našumas per dieną – 924 t. Į

planuojamus MBA įrenginius pateks Vilniaus apskrities savivaldybėse bei Vilniaus mieste surinktos mišrios komunalinės atliekos po jų rūšiavimo susidarymo vietoje, t.y. po pirminio gyventojų rūšiavimo, ir nerūšiuotos, kurios bus rūšiuojamos MBA įrenginyje mechaninio apdorojimo stadijoje.

PŪV metu apdorotinas atliekas į gamyklą pristatys surinkimo ir (ar) pervežimo transporto priemonės, kurios prieš ir po iškrovimo bus sveriamos. Įvažiavimas į pastatą vyks per elektroniniu būdu valdomus vartus. Visos atliekos atgabenančios transporto priemonės pravažiuos automobilines svarstyklas. Atliekų priėmimas kartu apima atliekų svėrimą ir registravimą. Atliekos priėmimo zonoje bus apžiūrimos atrenkant stambias metalines arba nemetalines dalis, išrenkant antrines žaliavas bei netinkamas perdirbti atliekas, įskaitant pavojingas atliekas. Atliekų atrinkimas bus atliekamas specialia technine įranga ir rankomis.

Atliekų rūšiavimo ir apdorojimo zonos pagrindiniai įrenginiai ir statiniai: atliekų rūšiavimo patalpos (lengvų konstrukcijų pastatas); biodžiovinimo įrenginių patalpos (gelžbetoninių ir plieninių laikančiųjų konstrukcijų pastatas); antrinių žaliavų ir pakuotės laikino sandėliavimo patalpos (stoginė); apdorotų po biodžiovinimo atliekų laikino sandėliavimo patalpos. Šioje zonoje taip pat numatomos šios patalpos: personalo ir buitinės patalpos (persirengimo kambariai, drabužinė, dušai, sanitariniai mazgai, valgymo ir poilsio zona); įrenginių valdymo ir kontrolės patalpos.

PŪV metu pagrindinis atliekų apdorojimo būdas – biodžiovinimas. Pastarasis bus maksimaliai automatizuotas ir vykdomas pilnai uždaroje patalpoje. Atliekos bus rūšiuojamos rankiniu ir automatinio rūšiavimo būdu. Atliekų rūšiavimo metu turi būti atskiriamos šios frakcijos: juodieji metalai; spalvotieji metalai; popierius ir kartonas; plastikai (PET, HDPE, LDPE, PE, PVC); stiklas; atliekos, netinkamos perdirbimui. Numatoma, kad MBA įrenginiuose turi būti atskiriama ne mažiau kaip 12 proc. antrinių žaliavų nuo bendro komunalinių atliekų srauto.

Biologinis apdorojimas numatomas vykdyti ištisus metus (t.y. 360 dienų per metus, 24 valandas per parą). Biodžiovinimo sistema naudoja šilumą, kuri generuojama biologinio proceso metu. Šiluma leidžia išgarinti apdorojamos medžiagos drėgmę. Išgarinta drėgmė pašalinama kartu su proceso oru, kuris palieka biodžiovinimo tunelius aukštesnės temperatūros nei aplinkos oras. Visas procesas vyksta 16-oje tunelių (biotunelių) – garažą primenančių gelžbetonio (atsparaus korozijai) konstrukcijų, kurios uždamos stumiamais priekiniais vartais. Biodžiovinimo tuneliai veikia užkrovos režimu, su vidutiniu 14 d. išlaikymu. Per šį laikotarpį atliekų temperatūra pakyla dėl biologinio proceso metu generuojamo karščio. Biologiniam procesui reikalingas oras yra tiekiamas per grindyse įrengtus ortakius su aukšto greičio oro srauto čiaupais, skirtais tolygiam oro srauto paskirstymui visame tunelyje. Biodžiovinimo tunelius valdo NLV (neapibrėžto loginio valdiklio) programinė įranga, galinti pasiekti ir apdorojamos medžiagos stabilizavimą, ir džiovinimą. Biodžiovinimo procesas valdomas programine įranga, kuri gali pasiekti tiek atliekų stabilizavimą, tiek džiovinimą. Kiekviename tunelyje procesas nuosekliai kontroliuojamas remiantis SCADA sistemos gaunamais duomenimis. Atliekinis oras iš kiekvienoje grupėje esančių 8 tunelių surenkamas ortakio sistema ir perduodamas į kvapų valymo įrenginius (biofiltrus). Atliekų orą, išmetamą iš tunelių, surenka prie kvapų kontrolės sistemos prijungta oro kanalų sistema.

PŪV metu antrinės žaliavos ir pakuotė bus supresuotos. Likusios po rūšiavimo, turinčios energetinę vertę atliekos numatomos perduoti atliekų tvarkytojams, jas sukraunant į specialius kontenerius arba, esant galimybei, tiesiogiai transportuojamos uždara konvejerio linija į autotransporto priemones arba sandėliuojant supakuotas į polietileno plėvelę netarpinio sandėliavimo zonoje po stogine arba uždaroje patalpoje. Numatoma, kad apdorotų atliekų mišinio, turinčio energetinę vertę, perduodamo kitiems atliekų tvarkytojams, energetinė vertė turi būti ne mažesnė nei 12 MJ/kg, atliekų drėgnumas turi būti ne daugiau nei 25 proc. KAK turi atitikti Europos Standartizacijos komiteto technines specifikacijas gamybai ir prekybai, kurias nustato dokumentas LST EN 15359:2012 „Kietasis atgautasis kuras. Techniniai reikalavimai ir klasės“. Galutiniam tvarkymui perduodamos atliekos bus sukraunamos į specialius uždarus kontenerius.

Naujai statomam MBA gamybos ir pramonės pastatui projektuojamos šios vandentiekio ir nuotekų šalinimo sistemos: šalto vandens tinklas, karšto vandens tinklas (karštas vanduo ruošiamas šilumos punkte), cirkuliacinis karšto vandens tinklas, priešgaisrinio vandentiekio tinklas, buitės nuotekų tinklas, gamybinių nuotekų tinklas, paviršinių nuotekų tinklas.

MBA įrenginių statybos metu susidarys vienkartinis kiekis statybos ir griovimo atliekų, kurios bus perduodamos šias atliekas tvarkančioms įmonėms. MBA įrenginių eksploatacijos metu administracinėse patalpose susidarys nedidelis kiekis mišrių komunalinių atliekų, kurios bus rūšiuojamos ir apdorojamos vietoje, pačiuose MBA įrenginiuose. MBA įrenginių eksploatavimo metu iš mišrių komunalinių atliekų bendrojo srauto atskirtos perdirbimui tinkamos atliekos (antrinės žaliavos) bei vertingos medžiagos (medienos atliekos, smulki elektros ir elektronikos įranga ir kt.) bus perduodamos šias atliekas naudojančioms arba perdirbančioms įmonėms, o po biologinio apdorojimo gautas KAK bus perduotas atliekų deginimo įmonei. Likusios po rūšiavimo, turinčios energetinę vertę atliekos perduodamos tinkamų KAK panaudojimui įrenginių operatoriui bus supresuotos ir supakuotos. Esant galimybei jas perduoti į tinkamus KAK panaudojimui įrenginius be sandėliavimo, jos sukraunamos į preskonteinerius. Galutiniam šalinimui perduodamos atliekos sukraunamos į specialius uždarus (uždengiamus) konteinerius. Supresuotos antrinės žaliavos ir supresuotas bei supakuotas KAK bus laikomi po stogine šalia MBA pastato iki kol bus perduodami šių atliekų tvarkytojams. Mechaninio mišrių komunalinių atliekų apdorojimo metu bus atskiriamos pavojingos atliekos, patekusios į MBA įrenginius su bendru mišrių komunalinių atliekų srautu. Šios atliekos bus perduodamos įmonėms, registruotoms atliekas tvarkančių įmonių registre ir užsiimančioms pavojingų atliekų tvarkymo veikla. Numatoma, kad per metus tokių atliekų gali būti surinkta iki 500 t. Taip pat numatoma, kad vienu metu šių atliekų bus laikoma ne daugiau kaip 10 t, jų išvežimą organizuojant kas 3 – 4 dienas.

MBA įrenginiai bus suprojektuoti, pastatyti ir eksploatuojami laikantis priešgaisrinių reikalavimų, nustatytų priešgaisrinėmis saugos taisyklėmis BPST01-97 ir kitais norminiais aktais. Planuojamam MBA įrenginiui turės būti parengtas ekstremaliųjų situacijų valdymo planas, nes įmonė atitinka Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus įsakyme Nr. 1-134 „Dėl kriterijų ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, patvirtinimo“ įvardintus kriterijus.

Eksploatuojant MBA įrenginį susidarys buitinės, gamybinės ir paviršinės (lietaus) nuotekos. Susidarysiančios buitinės nuotekos pagal sutarties su Vilniaus m. nuotekų tinklus eksploatuojančios UAB „Vilniaus vandenys“ technines sąlygas be valymo bus išleidžiamos į miesto centralizuotus nuotekų tinklus. Susidarysiančios gamybinės nuotekos pagal sutarties su Vilniaus m. nuotekų tinklus eksploatuojančios UAB „Vilniaus vandenys“ technines sąlygas išleidžiamos į miesto centralizuotus nuotekų tinklus. Susidarysiančios paviršinės nuotekos pagal sutarties su Vilniaus m. lietaus nuotekų tinklus eksploatuojančios UAB „Grinda“ technines sąlygas išleidžiamos į miesto centralizuotus lietaus nuotekų tinklus. MBA aerobinio apdorojimo įrenginių patalpos projektuojamos taip, kad iš aplinkos į jas negalėtų patekti paviršinis ir požeminis (gruntinis) vanduo ir iš jų – į aplinką. Įrenginių patalpų grindys numatomos įrengti su hidroizoliaciniu sluoksniu, užtikrinančiu jų sandarumą visą įrenginių eksploatavimo laikotarpį. Bus vykdoma atskira susidariusių gamybinių nuotekų apskaita ir kokybės kontrolė.

PŪV metu aplinkos oras bus teršiamas stacionarių ir mobilių aplinkos oro taršos šaltinių. Atliekų apdorojimo (biodžiovinimo) metu susidarys amoniaku, lakiais organiniais junginiais (LOJ), kietosiomis dalelėmis užterštas oras, kuris bus nukreipiamas į valymo įrenginius. Kietosios dalelės biofiltruose išvalomos 100 proc. Vertinant PŪV metu susidarysiančią aplinkos oro taršą kompiuterinių programų paketu „ISC-AERMOD View“, AERMOD matematiniu modeliu, skirtu pramoninių šaltinių kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje simuliuoti, atliktas teršalų sklaidos modeliavimas. Apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. AV-200 patvirtintose „Ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijose“ AERMOD modelis yra rekomenduojamas teršalų sklaidai modeliuoti. Atlikus išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą vertinant foninę taršą maksimali nustatyta amoniako koncentracija sudarė 88 proc., lakių organinių junginių 18 proc. ribinės vertės.

MBA įrenginių statybos metu numatomas laikinas poveikis dirvožemiui. Techninio projekto rengimo etape, prieš pradedant statybos darbus numatomas didžiosios, nemažesnio kaip 10 cm storio derlingo dirvožemio sluoksnio dalies nustūmimas arba nukasimas ir pervežimas į laikino saugojimo vietą. Tolimesniame sklypo įsisavinimo etape nukastas dirvožemis turės būti panaudotas

teritorijos gerbūvio sutvarkymui. MBA įrenginių eksploatacijos metu veiklos sąlygojama dirvožemio tarša ar erozija nenumatoma. Technologiniai įrenginiai veiks uždaroje patalpoje.

MBA įrenginių statybos metu trumpalaikis triukšmas bus neišvengiamas. Išskiriami trys pagrindiniai statybų etapai, kurių metu statybos aikštelėje labiausiai tikėtinas padidintas triukšmo lygis: žemės kasimo darbai, pamatų liejimas, įrenginių montavimas. MBA įrenginių eksploatacijos metu pagrindiniai triukšmo šaltiniai ir kiti veiksniai, susiję su planuojama ūkine veikla, bus stacionarus triukšmo šaltiniai: iškrovimo baras (technologiniai įrenginiai), smulkinimo baras (technologiniai įrenginiai) ir biodžiovinimo baras su dvejais biofiltrais (technologiniai įrenginiai) ir transporto srautas. Darbo laiko ribojimas naktį, išieginėmis ir šventinėmis dienomis, netriukšmingų įrenginių bei laikinų triukšmo izoliacinių priemonių naudojimas, sumažins aplinkai keliamą triukšmą ir neviršys nustatytų normų. Siekiant išvengti sunkiojo transporto judėjimo centrinėmis miesto gatvėmis, numatoma reglamentuoti transporto atliekas vežančio autotransporto judėjimą miesto aplinkkeliais. PŪV keliamo triukšmo lygiai buvo įvertinti akustinio triukšmo sklaidos modeliavimu. Šio modeliavimo rezultatais nustatyta, kad PŪV metu ekvivalentinis triukšmo lygis už sklypo ribų neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių dienos (Ldiena), vakaro (Lvakaras) ir nakties (Lnaktis) metu taikomų gyvenamajai teritorijai (vertinant stacionarių šaltinių triukšmą) pagal HN 33:2011 2 lentelės 2 punktą. Ties artimiausia gyvenamąja aplinka esančia už 900 m rytų kryptimi, prognozuojamas ekvivalentinis triukšmo lygis nuo stacionarių triukšmo šaltinių dienos (Ldiena), vakaro (Lvakaras) ir nakties (Lnaktis) metu sudarys mažiau nei 30 dBA. Gyvenamoji aplinka į viršnorminio triukšmo zona nepatenka. Atlikus PŪV akustinio triukšmo sklaidos modeliavimą planuojamiems transporto srautams nustatyta, kad didžiausias leidžiamas triukšmo ribinis dydis susidarys dienos metu (Ldiena). Teritorijos viduje didžiausias triukšmo lygis sieks apie 70 dBA, kuris susidarys dienos metu (Ldiena) ties įvažiuojančio ir išvažiuojančio transporto svarstyklėmis, bei atliekų transportavimo kelyje iki iškrovimo pastato. Už teritorijos ribų esamuose keliuose, ties važiuojamąja eismo juosta ekvivalentinis triukšmo lygis sieks apie 64 dBA. Ties artimiausia gyvenamąja aplinka esančia už 900 m rytų kryptimi, prognozuojamas ekvivalentinis triukšmo lygis nuo planuojamų transporto srautų dienos (Ldiena) metu sudarys apie 45 dBA. Gyvenamoji aplinka į viršnorminio triukšmo zona nepatenka.

Atliekų apdorojimo (biodžiovinimo) metu susidarys oras turintis kvapių medžiagų, kuris nukreipiamas į valymo įrenginius – biofiltrus. Iš biofiltrų išmetamame ore numatoma kvapų koncentracija: $\leq 300 \text{ KV/m}^3$, t.y. kvapo vienetų kubiniam metre (angl. OUE/m³). Biofiltrų emisijos faktoriai pateikti remiantis atliekų tvarkymo įrenginių gamintojų ir analogiškų įrenginių operatorių duomenimis. Remiantis Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³). Kvapų sklaidos modeliavimas atliktas kompiuterinių programų paketu „ISC-AERMOD View“, AERMOD matematiniu modeliu, skirtu pramoninių šaltinių kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje simuliuoti. Biofiltrų išmetamų kvapų maksimali nustatyta koncentracija sudarė 33 % ribinės vertės.

Eksploatuojant MBA įrenginius komunalinių atliekų iškrovimas bei laikinas saugojimas, mechaninis ir biologinis apdorojimas vyks uždaroje patalpoje. Bioskaidžios komunalinės atliekos bus apdorojamos aerobiniu būdu. Aerobinio atliekų apdorojimo specifika yra ta, kad proceso metu laisvo deguonies prisotintoje aplinkoje vyksta aerobinių bakterijų sąlygojamas biologinis procesas, kurio metu susidaranti 40 – 45 °C temperatūra sunaikina pavojingus patogeninius mikroorganizmus. Biologinio apdorojimo metu išsiskiriančios dujos bus valomos oro valymo įrenginiuose (biofiltruose), tokiu būdu eliminuojant blogų kvapų sklaidą. Atsižvelgiant į tai biologinė tarša dėl PŪV nenumatoma.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

2014-07-22 Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos išvada Nr. (4)-V3-1862-(7.21) dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo – planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo poveikio „Natura 2000“ teritorijoje esančioms vertybėms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

6. Pastabos, pasiūlymai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1- 546 patvirtintais Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais, įmonė, eksploatuojanti MBA įrenginius, privalo vykdyti ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7. 1. PŪV įgyvendinimas nedarys reikšmingo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms: 2014-07-22 Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos išvada Nr. (4)-V3-1862-(7.21) dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo – planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo poveikio „Natura 2000“ teritorijoje esančioms vertybėms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

7.2. MBA įrenginių statyba ir eksploatacija atitinka vieną iš pagrindinių Lietuvos ir Europos Bendrijos energetikos politikos tikslų - energijos gamybą iš vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių. PŪV leis taupyti gamtinius išteklius, mažinti aplinkos oro taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

7.3. Mišrių komunalinių atliekų apdorojimas planuojamuose MBA įrenginiuose atitinka 2006 m. rugpjūčio mėn. ES informaciniame dokumente „Reference Document on the Best Available Techniques for Waste Treatments Industries“ (<http://aaa.am.lt>) pateikiamus geriausius aplinkosaugos praktikos atvejus ir geriausius prieinamus gamybos būdus (toliau – GPGB) – atliekų apdorojimo technologijų parametrus, nuotekų tvarkymo technologijų parametrus, grunto taršos ribojimo ir vengimo nuostatas, monitoringo ir kontrolės priemonės, kaip pvz.:

7.3.1. UAB „VAATC“ ateityje planuoja išvystyti aplinkos kokybės ir aplinkos apsaugos vadybos sistemas, kurios apimtų daugumą ISO 9001 ir ISO 14001 standartų reikalavimų. Aplinkos kokybės ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos įgalintų įmonę maksimaliai tiksliai valdyti rizikas, susijusias su aplinkos apsauga, greitai reaguoti į pokyčius, įtraukti darbuotojus į poveikio aplinkai valdymą. Ši sistema padėtų įmonei sistemingai vykdyti veiklą, atitinkančią teisinius reikalavimus, gauti ekonominę naudą, mažinant žaliavų ir energijos sąnaudas, tuo pačiu metu minimizuojant poveikį aplinkai.

7.3.2. PŪV metu bus reguliuojamas atliekų pristatymas į mišrių komunalinių atliekų MBA įrenginį. Mišrios komunalinės atliekos į MBA įrenginį atvežamos specialiu atliekų surinkimo transportu, nustatytomis atliekų priėmimo valandomis, atvažiuovės su atliekomis transportas važiuoja per kontrolines svarstyklas. Gautas atliekų svoris išsaugomas MBA įrenginio darbo duomenų bazėje. Nustačius neįprastai didelį ar mažą atliekų svorį, atliekos papildomai bus tikrinamos arba nepriimamos. Pasvertos mašinos važiuos į uždara MBA įrenginio atliekų iškrovimo patalpą, kurioje atliekos iš sunkvežimių bus išpilamos į atliekų priėmimo bunkerį. Visais atvejais įrenginių operatorius turės galimybę vizualiai ir laboratoriskai patikrinti atvežtų atliekų kokybę. Įmonėje bus įdiegta speciali procesų valdymo programa, kurioje bus atliekamas ir priimanų atliekų valdymas, t.y. aiškiai numatytos atliekų priėmimo, jų patikrinimo, nukreipimo į skirtingas tvarkymo linijas (pvz. stambiagabaričių ir mišrių komunalinių atliekų), mėginių ėmimo, pavojingų medžiagų pašalinimo iš bendro srauto, jų laikino saugojimo, transportavimo įmonės viduje bei perdavimo specializuotiems šių medžiagų tvarkytojams, o taip pat kokybės reikalavimų neatitinkančių atliekų gražinimo atliekų vežėjui ir kt. svarbios atliekų priėmimo procedūros. MBA įrenginyje bus vykdomi atsitiktiniai vežėjų atvežtų atliekų patikrinimai. Šiam tikslui atliekų priėmimo patalpoje bus įrengta vieta, kurioje atliekos bus išpilamos bei tikrinamos. Esant reikalui, bus atliekama fizikinė – cheminė atliekų analizė vietinėje laboratorijoje.

7.3.3. KAK, susidariusio apdorojant bioskaidžias atliekas biologiniu būdu, kokybinių parametrų nustatymui bei jų atitikimo aplinkosauginiams reikalavimams užtikrinimui bus atliekami tyrimai vietinėje laboratorijoje.

7.3.4. MBA įrenginyje bus įdiegta elektroninė atliekų tvarkymo procesų valdymo sistema, turinti komponentus skirtus: patenkančių atliekų registravimui (pradedant atliekų priėmimu ir svėrimu, baigiant laboratoriniais tyrimais ir nukreipimu į atliekų apdorojimo įrenginius); atliekų tvarkymo įrenginio procesų valdymui ir atsekamumui (įskaitant vykstančių procesų stebėseną, įrašus, dokumentaciją, skirtingų atliekų srautų sekimą); atliekų krovimo, laikino saugojimo ir

gabenimo įmonės viduje stebėseną ir kontrolę ir kt.). Įstaigoje bus parengtos vidinės taisyklės ir instrukcijos skirtos darbuotojams (operatoriams) valdantiems/prižiūrintiems atskirus įrenginyje vykdomus atliekų apdorojimo etapus, apimančius smulkinimo, atskyrimo, rūšiavimo, maišymo, kompostavimo, džiovinimo ir kitus procesus, kaip antai: atliekų mechaninio apdorojimo; biologinio apdorojimo; pagamintos produkcijos (antrinių žaliavų, komposto) kokybės užtikrinimo; atliekų ir produkcijos išvežimo iš įrenginio kontrolės.

7.3.5. Procesų metu susidarančios atliekos, esant galimybei ir poreikiui bus naudojamos kaip pramoninės žaliavos kitai veiklai.

7.3.6. Siekiant išvengti bet kokios gruntinio ir požeminio vandens taršos, planuojamuose MBA įrenginiuose numatyta visus atliekų apdorojimo technologinius procesus vykdyti tik ant nepralaidaus betoninio pagrindo, pagal poreikį stogu uždengtose patalpose. Biologiškai skaidžių medžiagų biodžiovinimas bus vykdomas uždaroje talpyklėse su transporto priemonės šliuzu bei įrengta vėdinimo sistema.

7.3.7. MBA įrenginiuose bus įdiegtos šios GPGB atitinkančios nuotekų tvarkymo priemonės: vykdoma reguliari nuotekų sistemų (įskaitant vamzdynus, siurblius, rezervuarus ir talpyklas ir kitą įrangą) patikra; įdiegtas atskiras vandens surinkimas nuo neužterštų ir galimai užterštų teritorijų; vykdoma sunaudojamo vandens apskaita.

7.3.8. Siekiant mažinti teršalų išmetimą į aplinkos orą MBA įrenginiuose bus įdiegtos šios taršos mažinimo priemonės: naudojami visiškai uždari bioreaktoriai; vengiama anaerobinių sąlygų aerobinio tvarkymo metu kontroliuojant skaidymą ir oro tiekimą (naudojant stabilizuotą oro kontūrą) ir priderinant vėdinimą prie faktinės biologinio irimo veiklos; panaudotas vanduo gražinamas į aerobinio skaidymo procesą; pastatai ir talpykos, kuriame vyks biologinis apdorojimas turės pakankamą šiluminę izoliaciją, kad biologinis skaidymas vyktų sklandžiai tiek vasarą, tiek žiemą; siektinos vertės; siekiant užtikrinti pastovų atliekų tiekimą bus sudarytos tiekimo sutartys su atliekų tvarkymo įmonėmis bei kitais galimais atliekų turėtojais; įrenginyje bus vykdoma vykstančių biologinių procesų bei teršalų susidarymo stebėseną ir kontrolę.

7.4. PŪV vietos parinkimui buvo atlikta trijų teritorinių alternatyvų multikriterinė analizė, kurios metu buvo vertintas poveikis aplinkos komponentams, saugomoms gamtinėms teritorijoms, vandenvietėms, gruntinio vandens kaptazo sritims, ekonominės aplinkos komponentams, infrastruktūros lygis, ekonominis naudingumas. Pagal minėtą analizę parinkta PŪV vieta numatoma pramoninėje Vilniaus miesto teritorijoje. PŪV vieta atitinka Bendrojo plano sprendinius. Šioje teritorijoje galima pramonės veikla. PŪV žemės sklypas jau turi nustatytą P/P1 Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos/Pramonės ir sandėliavimo statybos naudojimo būdą ir pobūdį. PŪV sprendiniai atitinka Aukštųjų Panerių pramonės rajono šiaurinės dalies pramoninio užstatymo schemą. PŪV vieta nepatenka į saugomas, nekilnojamo kultūros paveldo ar kitas šiuo požiūriu jautrias teritorijas bei su jomis nesiriboja.

7.5. 2012 – 2013 metais buvo atliktas PŪV žemės sklypo dalies statinių statybos zonos ir ribų tikslinimas. SPAV aprašo reikalavimais, minėtam teritorijų planavimo dokumentui atliktos SPAV procedūros. SPAV subjektai (Vilniaus m. sav. administracija; Vilniaus visuomenės sveikatos centras, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie LR aplinkos ministerijos, Kultūros paveldo departamento Vilniaus teritorinis padalinys, LR aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas), susipažinę su Schemos tikslinimo Atrankos dėl SPAV privalomumo dokumentu konstatavo, kad schemos tikslinimo įgyvendinimas reikšmingų neigiamų pasekmių aplinkai neturės.

7.6. PŪV metu technologiniai procesai vyks uždaroje patalpose, kurių grindys numatomos įrengti su hidroizoliaciniu sluoksniu, užtikrinančiu jų sandarumą visą įrenginių eksploatavimo laikotarpį, t.y. į MBA įrenginį specialiu transportu atvežtos komunalinės atliekos visoje apdorojimo technologinėje grandinėje neturės tiesioginio sąlyčio su aeracijos zonos gruntu bei, tuo labiau, gruntiniu vandeniu.

7.7. 2012 – 2013 m. buvo atliktas PVSV. Remiantis minėtos PVSV ataskaitos duomenimis nustatyta, kad PŪV viršnorminės taršos zonos neišeina už PŪV teritorijos ribų. Šioje zonoje gyvenamosios ir visuomeninės paskirties objektų nėra. Atsižvelgiant į tai PŪV poveikis gyvenamajai ar visuomeninei aplinkai nenumatomas.

7.8. PŪV metu tarša atliekomis aplinkoje nenumatoma. MBA įrenginių statybos metu susidarys vienkartinis kiekis statybos ir griovimo atliekų, kurios bus perduodamos šias atliekas tvarkančioms įmonėms. MBA įrenginių eksploatavimo metu iš mišrių komunalinių atliekų bendrojo srauto atskirtos perdirbimui tinkamos atliekos (antrinės žaliavos) bei vertingos medžiagos (medienos atliekos, smulki elektros ir elektronikos įranga ir kt.) bus perduodamos šias atliekas naudojančioms arba perdirbančioms įmonėms, o po biologinio apdorojimo gautas KAK bus perduotas atliekų deginimo įmonei. Likusios po rūšiavimo, turinčios energetinę vertę atliekos perduodamos tinkamų KAK panaudojimui įrenginių operatoriui bus supresuotos ir supakuotos. Mechaninio mišrių komunalinių atliekų apdorojimo metu bus atskiriamos pavojingos atliekos, patekusios į MBA įrenginius su bendru mišrių komunalinių atliekų srautu. Šios atliekos bus perduodamos įmonėms, registruotoms atliekas tvarkančių įmonių registre ir užsiimančioms pavojingų atliekų tvarkymo veikla.

7.10. PŪV metu aplinkos oro tarša neviršys ribinių verčių. PŪV metu susidarysianti aplinkos oro tarša buvo vertinta kompiuterinių programų paketu „ISC-AERMOD View“, AERMOD matematiniu modeliu, skirtu pramoninių šaltinių kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje simuliuoti, atliktas teršalų sklaidos modeliavimas. Apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. AV-200 patvirtintose „Ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijose“ AERMOD modelis yra rekomenduojamas teršalų sklaidai modeliuoti. Atlikus išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą vertinant foninę taršą maksimali nustatyta amoniako koncentracija sudarė 88 proc., lakių organinių junginių 18 proc. MBA įrenginiuose visi atliekų mechaninio apdorojimo (smulkinimo, sijojimo, homogenizavimo ir pan.) operacijos, kurių metu susidaro aplinkos oro teršalai, bus atliekami naudojant ištraukiamąją ventiliaciją, sujungtą su taršos mažinimo įrenginiais (biofiltrais). Tik išvalytas iki leistinų normų oras bus išmetamas į aplinką. Oro taršos mažinimo įranga bus nuolatos tikrinama ir prižiūrima, atsižvelgiant į gamintojo instrukcijas ir reikalavimus.

7.11. Prieš pradėdant statybos darbus numatomas didžiosios, nemažesnio kaip 10 cm storio derlingo dirvožemio sluoksnio dalies nustūmimas arba nukasimas ir pervežimas į laikino saugojimo vietą. Tolimesniame sklypo įsisavinimo etape nukastas dirvožemis turės būti panaudotas teritorijos gerbūvio sutvarkymui. MBA įrenginių eksploatacijos metu veiklos sąlygojama dirvožemio tarša ar erozija nenumatoma. Technologiniai įrenginiai veiks uždaroje patalpose.

7.12. PŪV metu gyvenamoji aplinka į viršnorminio triukšmo zona nepatenka. PŪV keliamo triukšmo lygiai buvo įvertinti akustinio triukšmo sklaidos modeliavimu. Šio modeliavimo rezultatais nustatyta, kad PŪV metu ekvivalentinis triukšmo lygis už sklypo ribų neviršys didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių dienos (Ldiena), vakaro (Lvakaras) ir nakties (Lnaktis) metu taikomų gyvenamajai teritorijai (vertinant stacionarių šaltinių triukšmą) pagal HN 33:2011 2 lentelės 2 punktą. Ties artimiausia gyvenamąja aplinka esančia už 900 m rytų kryptimi, prognozuojamas ekvivalentinis triukšmo lygis nuo stacionarių triukšmo šaltinių dienos (Ldiena), vakaro (Lvakaras) ir nakties (Lnaktis) metu sudarys mažiau nei 30 dBA. Atlikus PŪV akustinio triukšmo sklaidos modeliavimą planuojamiems transporto srautams nustatyta, kad didžiausias leidžiamas triukšmo ribinis dydis susidarys dienos metu (Ldiena). Teritorijos viduje didžiausias triukšmo lygis sieks apie 70 dBA, kuris susidarys dienos metu (Ldiena) ties įvažiuojančio ir išvažiuojančio transporto svarstyklėmis, bei atliekų transportavimo kelyje iki iškrovimo pastato. Už teritorijos ribų esamuose keliuose, ties važiuojamąja eismo juosta ekvivalentinis triukšmo lygis sieks apie 64 dBA. Ties artimiausia gyvenamąja aplinka esančia už 900 m rytų kryptimi, prognozuojamas ekvivalentinis triukšmo lygis nuo planuojamų transporto srautų dienos (Ldiena) metu sudarys apie 45 dBA.

7.13. Tarša kvapais PŪV metu nenumatoma. Kvapų sklaidos modeliavimas atliktas kompiuterinių programų paketu „ISC-AERMOD View“, AERMOD matematiniu modeliu, skirtu pramoninių šaltinių kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje simuliuoti. PŪV metu maksimali nustatyta koncentracija sudaro 33 proc. ribinės vertės.

7.14. Tarša nuotekomis PŪV metu nenumatoma. Eksploatuojant MBA įrenginį susidarys buitinės, gamybinės ir paviršinės (lietaus) nuotekos. Susidarysiančios buitinės, gamybinės, paviršinės nuotekos pagal sutartis su tinklus eksploatuojančiomis įmonėmis bus išleidžiamos į

miesto centralizuotus nuotekų tinklus. Išleidžiant nuotekas į nuotekų tinklus, bus laikomasi sutartyje su tinklus eksploatuojančia įmone nurodytų techninių sąlygų; nuotekų išleidimo sistemos valdymas integruotas į bendrą įrenginio valdymo sistemą; vykdoma nuolatinė nuotekų sistemų darbo kontrolė; vykdoma nuolatinė nuotekų bei nuotekų dumblo užterštumo stebėseną. MBA aerobinio apdorojimo įrenginių patalpos projektuojamos taip, kad iš aplinkos į jas negalėtų patekti paviršinis ir požeminis (gruntinis) vanduo ir iš jų – į aplinką. Įrenginių patalpų grindys numatomos įrengti su hidroizoliaciniu sluoksniu, užtikrinančiu jų sandarumą visą įrenginių eksploatavimo laikotarpį.

7.15. Biologinė tarša dėl PŪV nenumatoma. Eksploatuojant MBA įrenginius komunalinių atliekų iškrovimas bei laikinas saugojimas, mechaninis ir biologinis apdorojimas vyks uždaroje patalpose. Bioskaidžios komunalinės atliekos bus apdorojamos aerobiniu būdu. Aerobinio atliekų apdorojimo specifika yra ta, kad proceso metu laisvo deguonies prisotintoje aplinkoje vyksta aerobinių bakterijų sąlygojamas biologinis procesas, kurio metu susidaranti 40 – 45 °C temperatūra sunaikina pavojingus patogeninius mikroorganizmus. Biologinio apdorojimo metu išsiskiriančios dujos bus valomos oro valymo įrenginiuose (biofiltruose), tokiu būdu eliminuojant blogų kvapų sklaidą.

8. Priimta atrankos išvada

UAB „VAATC“ komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių statybos ir eksploatavimo žemės sklype, esančiame Jočionių g. 13, Vilniaus m. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 patvirtintame Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Vilniaus skyriaus vedėja

Justina Kraskauskaitė

